

bruget, den fletteste Tjeneste, som det vel er muligt at vise det. Efter min Mening beror det danske Landbrugs Trivsel mere end paa noget som helst andet paa det gode Forhold mellem de større og de mindre besiddende og især paa det gode Forhold mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, og skulde Klassekampen føres ud paa Landet i den samme Skikkelse, hvori vi kende den fra Byerne, skulde Agitationen gaa ud paa at vende de ikke-besiddende i sluttet Række mod de besiddende — og jeg nægter ikke, at et Forslag som dette efter min Mening vil bidrage til at give denne Bevægelse Styrke — saa vil det utvivlsomt være det, som i Øjeblikket vilde kunne skabe Landbrugets Fremtid her i Landet mest af alt.

Jeg skal vende mig til en anden Side af Sagen, den mere fiskale Side. Regeringen lover Kommunerne 4 Millioner Kr., men er saa forsigtig selv at tage en første Prioritet, og en god første Prioritet tilmed, i den forventede Herlighed. 3½ Millioner af Udbyttet af den forhøjede Brændevinsstat skulle forbeholdes Statskassen. Nu er Udbyttet jo 3 Millioner, det vil sige Regeringen forbeholder sig ½ Million at løbe paa, og den højtærede Minister udtalte i de Bemærkninger, hvormed han fremsatte det foreliggende Lovforslag, hvorfor han mente at have Ret dertil. Jeg vil sige, at jeg tror ikke, at Kommunerne skulle være saa overdrevent sikre paa, at de saa ret meget af de 4 Millioner Kr. Jeg har til min Forbavselse hørt, at det fra en enkelt Side i Tinget er blevet gjort gældende, at Forbruget af Brændevin næppe vilde synke saa meget, som det er anslaaet til af den højtærede Finansminister. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det vil synke mere endnu. Det maa erindres, at Brændevinen har jo i vore Dage en megtig Konkurrent i Øllet, og at Alforbruget vil stige overordentligt ved en Brændevinsstat som denne; det vil allerede være en ganske væsentlig Afsløbskilde for de 4 Mill., som skulde vindes som Indtægt for Kommunerne ved dette Forslag. Men dertil kommer, at jeg tror, at Jordhørensens fiskale Virkninger paa ingen Maade ere vurderede i deres fulde Omfang. Jeg vil henvise til Erfaringerne fra Norge i Aarene 1875—84. Jeg henholder mig her til den norske Kommissions Beregninger; deraf ses det, at i Norge er i denne Aarrække Brændevinsstaten bleven forhøjet med 60 pCt., men Statskassens Indtægter af Staten er i samme Aarrække sunken med 20 pCt. Det er et ret affrækkende Eksempel for dem, der ville paalægge en forhøjet Brændevinsstat. (Udfordelse.) Ja, jeg ved, at der er

andre Grunde, at man f. Eks. vil nævne Göteborgshjemets Indførelse osv.; men hvis det ærede Medlem vil gaa længere tilbage og se, hvilke Virkninger Forhøjelsen har haft, inden dette System begyndte at virke, vil han se, at det samme Forhold tidligere har gjort sig gældende i en endnu højere Grad. Det kan derfor kun i ringe Grad være Göteborgshjemmet, som har virket ind.

Jeg har ikke væsentlig andre Bemærkninger at gøre over for Forslaget, idet det øvrige af, hvad jeg har villet sige, er blevet bemærket af andre Talere. Jeg skal blot til Slut gøre nogle mere almindelige Bemærkninger, som dette Forslag giver mig Anledning til. Den højtærede Finansminister og Forslagets Benner vilde maaske spørge: Hvad ville I da gøre, naar I tilbagevise dette Forslag? Jeg vil dertil svare, at vi have allerede fra den Side af Sagen, hvortil jeg hører, tilkendegivet, hvorledes vi mene, at man i alt Fald for i Nar bør tage disse Opgaver op. Vi have vist det ved de Forslag, vi have stillet, særlig det om Statskassens Tilskud til Amtsrepartitionsfondene. Nu hørte jeg, det ærede Medlem for Storehedinge (S. Scavenius) med stor Kraft og Varme erklære, at det, at give Kommunerne Anvisning paa, hvad der skulde indvindes ved Beparelser, var ganske hen i Bejret, at smøre dem om Munden med tomme Løfter, etc. Det kunde ikke blive til noget ved Hjælp af Beparelser. Nej, det eneste, Kommunerne kunde hjælpes ved her i Landet, var ved ny Statter! Jeg vil sige, at jeg er bunduenig med det ærede Medlem i denne Opfattelse, og at den Betragtning, som det ærede Medlem i saa stærke og typpiske Ord — som det er hans Bane — ved denne og andre Lejligheder har gjort gældende, for saa vidt netop har slaaet Hovedet paa Sømmet, som den har vist, hvor hen hele denne Tankegang kan føre. Dette Krav paa ny Statter have vi hørt saa ofte tidligere; men jeg tror, at det aldrig før er blevet saa slaaende pointeret, hvor urimeligt dette Krav er, som netop gennem de Ord, som det ærede Medlem udtalte med saa megen Styrke. Hvilke ny Statter man end finder paa, bliver det dog Kommunerne Statsborgere selv, som skulle svare dem, og i det her foreliggende Tilfælde bliver det netop de Folk, som i Kommunerne have mindst Skatteevne, der komme til at svare mest, og af saa meget des mere tvivlsom Bestaenighed vil den Profit, som Kommunerne kunde faa gennem ny Statter, blive. Men selv om man vilde tage andre Statter, som ere langt forsvareligere end denne, og som jeg i og for sig godt kan yde min Sympati,